

С Т А Н О В И Щ Е

От: *доц. д-р Марияна Тонева Кузманова;*
УНСС, катедра „Управление“;
Научна специалност „Социално управление“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност „Социално управление (Управление на промените)“, професионално направление 3.8 „Икономика“* към катедра „Управление“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Ивайло Танев Конов*
Тема на дисертационния труд: *„Управление на технологичното развитие като фактор за стимулиране на промените в българските малки и средни предприятия“*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 337/ 12.02.2020 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Управление“/ факултет „Управление и администрация“* на УНСС по *научна специалност „Социално управление (Управление на промените)“* съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС № 987/ 14.06.2011 г. Обучението е осъществено в редовна и след това в задочна форма в рамките на периода 11.05.2011 г. – 11.05.2018 г. Дисертантът е отчислен с право на защита със Заповед на Ректора на УНСС № 1304/ 30.04.2018 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Рецензията на дисертационен труд е в обем 188 страници и включва увод, три глави, заключение, използвана литература и приложения (2 бр.; от стр. 177 до стр. 188). Литературните източници са

230 на брой като те са коректно цитирани в основния текст. Изложението във всяка глава завършва с изводи.

„Актуалността на дисертационния труд се обуславя от неговия фокус върху изследването на процесите на технологичното развитие и самообучението в рамките на МСП.“ (стр. 5)

„Обект на изследването са МСП в България.

Предмет на изследването е влиянието на технологичното развитие върху процеса на организационни промени в МСП.

Целта на изследването е да се анализира влиянието на способностите на МСП да се самообучават при търсенето и избора на технологии.“ (стр. 6)

С оглед постигане на целта дисертантът формулира 5 изследователски задачи.

Изследователската теза е правилно формулирана: „Технологичното развитие има основна роля за процесите на промени в съвременните МСП. Управлението на тези процеси се осъществява успешно, посредством способностите на организациите да се адаптират към изменящите се условия на заобикалящата ги външна среда, като извършват промени във своята вътрешна среда. Промените във вътрешната среда на МСП се извършват успешно чрез процесите на самообучение.“ (стр. 6)

На тази основа дисертантът се опитва да докаже или отхвърли 3 изследователски хипотези.

В увода освен това са формулирани ограничения на изследването. Аprobацията е извършена чрез анкетен метод и структурен модел, като данните са обработени с помощта на SPSS 23 и Amos 23.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Първа глава е озаглавена „Основни концепции по тематиката на изследването“. В нея дисертантът изследва взаимовръзките между технологиите и промените по линия на наука, иновации, технологии, технологични промени. Специален акцент в изложението е поставен върху организационното учене и самообучаващата се организация. В края на първа глава изложението е посветено на бенчмаркинга (същност, функции, видове, етапи).

Втора глава е посветена на използваната методика. Ключово място заемат структурното моделиране и авторовият модел (логика, основни принципи, етапи на формиране, приложимост). Детайлно описана е използваната анкета.

В *трета глава* са представени и анализирани резултатите от проведеното емпирично проучване. В периода 2014 – 2019 г. са

анкетирани 232 представители на малки и средни предприятия. Въз основа на резултатите от емпиричното проучване са формулирани изводи, свързани с изследователските хипотези. На тази основа първата и третата хипотеза са потвърдени, а втората хипотеза е отхвърлена.

По този начин е постигната целта на разработката и са решени формулираните в увода изследователски задачи.

В заключението са изведени изводи и насоки за бъдещи изследвания.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Основните научни и научно-приложни приноси могат да бъдат формулирани по следния начин:

- Въз основа на критичното изследване на литературните източници в областта на управлението на технологичното развитие са идентифицирани и систематизирани неговите характеристики като фактор за стимулиране на промените в българските малки и средни предприятия.
- Предложен и аргументиран е модел за управление на технологичното развитие. Моделът се състои в търсене и избор на технологии от организациите, като тези дейности се осъществяват чрез структурно моделиране.
- Предложен е инструментариум за приложение на модела за управление на технологичното развитие на организациите. Инструментариумът включва анкетна карта и статистически инструменти (регресионен анализ, анализ на пътищата, факторен анализ и др.) за обработка на резултатите от емпиричното изследване.
- Разработеният инструментариум е успешно приложен в проведеното емпирично изследване и са формулирани препоръки към организациите за по-добро разбиране на процесите на технологични промени и самообучение.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Списъкът с публикациите по дисертацията включва три самостоятелни доклада на научни конференции. По този начин са изпълнени националните минимални критерии за придобиване на ОНС

„доктор“. В съдържателно отношение публикациите отразяват важни моменти от проведеното дисертационно изследване.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е разработен съобразно възприетите стандарти и отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд, както и постигнатите в него резултати.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Като научен ръководител рецензентът няма критични бележки и въпроси към дисертанта. Може да се препоръча на автора да подготви публикации с резултатите от проведеното дисертационно изследване, защото те представляват интерес за теорията и практиката на управление.

8. Заключение

Дисертационният труд на Ивайло Танев Конов на тема „Управление на технологичното развитие като фактор за стимулиране на промените в българските малки и средни предприятия“ свидетелства за способността на автора да провежда научни изследвания в областта на теорията и практиката на управление. Разработката отговаря на изискванията, предвидени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и на Правилника за неговото прилагане, както и на специфичните изисквания на УНСС в разглежданата област.

Това ми дава основание с пълна убеденост да предложа на членовете на Научното жури да присъдят на Ивайло Танев Конов образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Социално управление (Управление на промените)“, професионално направление 3.8. Икономика.

27.03.2020 г. / София

Подпис: .....

(доц. д-р Марияна Кузманова)